

จักรโลก
ของ
แผ่นดิน

Our Place
in Their
World

ถัก โลกทอแผ่นดิน

ผลงานศิลปะจัดวางภาพเคลื่อนไหว โดยจิตติ เกษมกิจวัฒนา และนักรบ มูลมานัส

คอมมิชชั่นโดย มูลนิธิบางกอก อาร์ต เบียนนาเล่ เพื่อร่วมจัดแสดงในนิทรรศการ วิทยุยานข้ามมหาสมุทร ส่วนหนึ่งของมหกรรมศิลปะนานาชาติ เวนิส เบียนนาเล่ ครั้งที่ 60 พ.ศ. 2567
ณ ปาลาซโซ สมิธ มังจิลลี วัลมารานา 20 เมษายน - 24 พฤศจิกายน 2567

โครงการนี้สำเร็จได้ด้วยการสนับสนุนจากหอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน) สำนักบริหารศิลปวัฒนธรรม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สำนักหอจดหมายเหตุแห่งชาติ และโครงการวิจัยภูมิทัศน์ของตำนาน: การขับเคลื่อนระบบนิเวศวัฒนธรรมในพื้นที่แอ่งเชียงแสน โดยมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง

คณะทำงาน

ออกแบบภาพเคลื่อนไหว : ภวิณี ภูมรินทร์

ภาพเคลื่อนไหวสามมิติ : ตีตี้เอ็มมาย สตูดิโอ

บทเพลงประกอบ : ประดิษฐ์ แสงไกร

(ตีความจากบทเพลง "ชบวนแห่พระบรมศพ" ผลงานของ เออแดน จินดา กราสซี)

บทความประกอบ : สายัณห์ แดงกลม

กราฟิกชื่อผลงาน : ภัทร ตันท์สุรัตน์

ออนไลน์แพลตฟอร์ม. [instagram.com/ourplaceintheirworld](https://www.instagram.com/ourplaceintheirworld)

Our Place in Their World

a collaborative project by Chitti Kasemkitvatana and Nakrob Moonmanas

Commissioned by Bangkok Art Biennale Foundation
for The Spirits Of Maritime Crossing, a collateral event of 60th La Biennale di Venezia, 2024,
at Palazzo Smith Mangilli Valmarana, 20 April - 24 November 2024.

This project is made possible with the support by Thai Film Archive, Office of Art and Culture -
Chulalongkorn University, National Archives of Thailand and "The Landscape of legend : The
Drive of Cultural Ecosystem in Chiang Saen Basin, Chiang Rai" by Mae Fah Luang University.

Production team

Motion design : Winn Phummarin

3D motion : DDMY STUDIO

Score : Pradit Saengkrai

(An interpretation of Eugène Cinda Grassi's La Procession)

Inter-titles : Sayan Daengkrom

Title graphics : Natthorn Tansurat

Online platform *[instagram.com/ourplaceintheirworld](https://www.instagram.com/ourplaceintheirworld)*

โลก
ของ
แผ่นดิน

ถักโลกทอแผ่นดิน นำเสนอห้วงขณะเมื่อชนชั้นนำและสามัญชนชาวสยามข้ามสมุทร จากดินแดนตะวันออกไกลไปยังโลกตะวันตก ในช่วงการก้าวเข้าสู่คริสต์ศตวรรษที่ 20 ระหว่างการกรุยทางสู่ความเป็นสมัยใหม่ของสยาม พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงตระหนักถึงอำนาจจักรวรรดินิยม และความสำคัญยิ่งยวดของการต่างประเทศ พระองค์ทรงปรารถนาให้นานาอารยประเทศยอมรับสยาม ในฐานะประเทศเอกราช นำไปสู่การเสด็จประพาสยุโรปเป็นครั้งแรกใน พ.ศ. 2440 ซึ่งถือเป็นอีกหมุดหมายสำคัญของสยามในเวทีโลก ผลงานนำเสนอประวัติศาสตร์ กระแสหลักผนวกกับประวัติศาสตร์บอกเล่าของเหล่าสามัญชน อาทิ ก.ศ.ร.กุหลาบ ผู้มีความสำคัญในประวัติศาสตร์ลือมลชนสยาม นายทองคำ ผู้ออกเดินทางโดยลำพังเมื่ออายุ 16 ปี สู่ทวีปยุโรปและอเมริกาและใช้ชีวิตในต่างประเทศ 25 ปี และ นายบุญยัมหิรินทร์ (บุญยั เพ็ญกุล) ผู้นำคณะละครไทยคณะแรกๆ ที่เดินทางไปแสดงต่างประเทศ การแสดงของเขาใน พ.ศ. 2443 ณ กรุงเบอร์ลิน ได้ถูกบันทึก และปัจจุบันขึ้นทะเบียนเป็นมรดกความทรงจำของโลกโดย UNESCO

ถักโลกทอแผ่นดิน ร่างฉากทัศน์ประวัติศาสตร์ในการข้ามสมุทรของชาวสยาม โดยการปะติดปะต่อเศษเสี้ยวแห่งความหลงลืมเข้ากับเรื่องเล่าหลักของชาติ นำเสนอการอยู่ร่วมกันของชนเรื่องเล่าอันหลากหลาย ในช่วงขณะเดียวกันและ ถักทอร้อยเรียงกันในนานาวินาทีทาง

Our Place
in Their
World

Our Place In Their World focuses on a string of moments when the head of state and commoners from the far east—Siam, traveled to the west at the turn of the 20th century. On the threshold of Siamese modernity, King Chulalongkorn perceived the seriousness of foreign affairs with imperial power. His Majesty desired European recognition of Siam as a fully independent power, then made a diplomatic journey to Europe for the first time in 1897. It marked the beginning of an auspicious moment of Siam having its place in the international assembly. The project presents an official narrative of modern-groomed Siam together with the chronicle accounts of commoners. Among the commoners are: K.S.R. Kulap, who took a prominent place in the history of Siamese journalism; Nai Tong Khum, a 16-year-old who traveled alone to Europe and the United States and lived abroad for 25 years; and Boosra Mahin who led a theater troupe to Europe. Their performance at the Berlin Zoo in 1900 was recorded and is now added to the UNESCO Memory of the World Register.

Our Place In Their World redrafts the historical scene of Siamese maritime crossing by assembling the remnants of the forgotten with the grand narrative. The project demonstrates the coexistence of different narrative layers in the same moment, in which they are interwoven in a multitude of ways.

พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ในยุโรป
His Majesty King Chulalongkorn in Europe

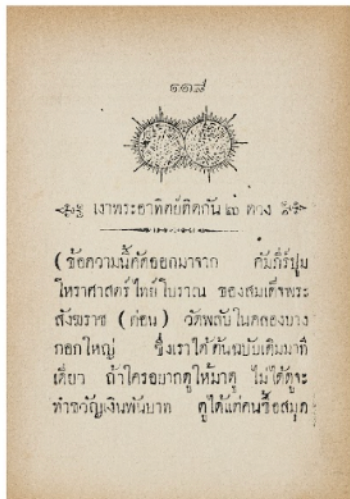

นายทองคำ : Nai Tong Khum

คณะละครนายบุญศรีมหินทร์ : Boosra Mahin's theater troupe
ภาพจากสำนักหอจดหมายเหตุแห่งชาติ
Image courtesy of National Archives of Thailand

พงศาวดารดาวหาง โดย ก.ศ.ร. กุหลาบ
The Comet Chronicles by K.S.R. Kulap

กุกาล ไกอ่า และจิตรอนแรม

สายัณห์ แดงกลม

สายัณห์ แดงกลม นักประวัติศาสตร์ศิลป์จากภาควิชาประวัติศาสตร์ศิลป์ คณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร หลังจากสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอกจาก École des Hautes Études en Sciences Sociales ณ กรุงปารีส เขาได้ทำการวิจัยโดยผสมผสานศิลปะ วรรณกรรม และปรัชญาเข้าด้วยกัน นอกจากนี้เขายังมีส่วนสนับสนุนในการแปลจากภาษาฝรั่งเศสเป็นภาษาไทยด้วย

กุ กาล ไกอา และจิตรอนแรม

- กุ -

เริ่มที่ตะวัน ที่ตะวัน ทว่าตะวัน
ตะวันสองดวง?

กระบวนทัศน์หลักมาพร้อมกับผลกระทบ พยากรณ์ได้

เราจะเดินทางในอีกไม่ช้า ทางเรือ
ฉันยังอยู่ที่แอร์พอร์ต รอตารางไฟล์ที่ขึ้นจอ พระอาทิตย์อยู่ข้างนอก เรียบร้อยแล้ว

“กุ” (กริยา) : แต่งเรื่อง ปิดเบือน ปลอมแปลง มดเท็จ ว่ากันว่ามาจาก ก.ศ.ร. กุหลาบ
บุคคลในประวัติศาสตร์ผู้ปรับเปลี่ยนตัวบท เรื่องราว ประวัติศาสตร์
ฉัน “กุ” ฉันจึงประดิษฐ์ กุตัวเองเป็นคนต่างชาติ คนแปลกหน้า
อภัยกับภาษาฉันด้วยเถิด ฉันกุมันขึ้นมา ยอมรับบรรดาความผิดพลาด
ก็ฉันมันต่างชาติ ก็ฉันกุขึ้นมา
เช่นนี้แล้ว โปรดอย่าแก้

ลิมอีกอย่าง “กุหลาบ” คือชื่อดอกไม้

โรสซึ่งโกหกว่าตะวันมีฝาแฝด มันจะไปไหนหรือ? ไปทุกแห่งหน ไม่ไปไหนเลย
ในโลกข้า หรือ “ในโลกเขา” เมื่อไหร่ละ? เมื่อไหร่? เมื่อไหร่กัน?

กุ กาล ไกอ่า และจิตรอนแรม

- The Wanderer -
(C.D. Friedrich)

ฉันทุ : ชายหนุ่มมองยังเบื้องล่าง ฝ่าหมอกแหวกเมฆ มองดูภาพเก่าของบางกอกตอนกำลังเปลี่ยนแปลง ภาพบางกอกเลื่อนไปเป็นภาพชนบท หนุ่มผู้สังเกตแปลกประหลาดในชุดประหลาดแปลก หันมาหน่อยเถิด ขอดูหน้านิด เอ อย่าเลย อยู่แบบนั้นแหละ ฉันทุยังอยากปลอมแปลงสีหน้าคุณ ยกเมฆเรื่องที่คุณเห็น ขอให้ฉันทุได้ “กุ” ต่อไปในวันเวลาที่กำลังขยับ
อ้อ เข้าใจละ คุณคือ *Rückenfigur* ไร้หน้า มีแต่ให้หลัง คุณกำลังเดินทาง? ไปไหนล่ะ? ถึงสยามโน่น จะสูดมอกเมฆได้รึ? จะทนแดดร้อนได้ไหม?

กุ กาล ไกอ่า : เด็กเลี้ยงแกะ ปกรณัม ปรีมปรา หน้ากาก ลีลับ มีแต่เรื่องซุกซ่อน นัยแฝง เร้น ใบหน้าหายไป แผ่นหลังเผชิญหน้ากับใบหน้าอื่นๆ โลกเป็นโรงละครแต่อ่อนแต่ออก ลองรื้อมายาคติเรื่องบ้านชาดูสิ แล้วจะเห็นว่าหน้ากากคุณสวมพอดีกับโลกหรือเปล่า

เรื่องเล่ากระแสหลัก เรื่องเล่ากระแสรอง แบ่งแยกกันเสียดูเถิด มิกซ์กันดีกว่าหรือ? อันไหนที่ออกจะอดมคติกว่า? คำถามเชิงโวหารหรือใสชื่อ?
บ้านคุณในเมืองเขาอยู่ไหนกัน? ไม่รู้สิ เชื้อฉันทุเถอะ ฉันทุมันต่างชาติตั้งแต่ตะวันตก ตะวันสีโรส กุหลาบสีตะวัน

ไฮกุ ฉันทุ “กุ”
ลองรอบ 1

ตะวันขึ้นสีกุหลาบ
ขึ้นพร้อมยิ้มของชายรอนแรม
ดนตรีแห่งกาล

กุ กาล ไกอ่า และจิตรอนแรม

- haiku done -

ไฟล์ทฉันตรงเวลา เกท 31 บอร์ดดิ้ง 8.50 น.

ฉันกุ แวดล้อมด้วยเหล่านักท่องเที่ยว ฉันอยู่ที่ไหน?

ที่แอร์พอร์ต หรือที่ “วอเตอร์พอร์ต”

พระอาทิตย์ไม่ได้มาด้วยกับหนุ่มรอนแรมที่ “วอเตอร์พอร์ต” เขามากับหมอกและเมฆ รอขึ้นเครื่อง มาถึงหรือกำลังจะไป? เป็นชาวบ้านชั้นเลิศที่ไปทุกที่ แต่ไม่เห็นที่ไหนเลย

ฉันได้ยินเสียง “กรุณาระวังทางเลื่อน” วนเวียนกลับไปกลับมา

เสียงประกาศเรือจะออก ใกล้แล้ว

พวกเขาต้องรอนแรมกันไปอย่างเป็นทางการ ไปดูโลก เอาความทันสมัยกลับมา

ราวกับว่าเงื่อนไขแรกของความเป็นสมัยใหม่คือประดิษฐ์ตัวเองให้เป็นต่างดาว

เป็นต่างชาตินับแต่นั้นมาเป็นต่างชาติจากแดนดินถิ่นตะวันออก

ฉันกุ

ไฮกุ ฉัน “กุ”

ลองรอบ 2

ฉันกุไฮกุแล้วสิ้น

ละอาย อาย ไกอ่า ใต้ตะวัน

หมอกหลบหาย

กุ กาล ไกอา และจิตรอนแรม

- กาล -

นางร้อง นักท่องเที่ยวงจะเยอะไป แดดอาจจ้าไป
หรือนางอยากกลืนกินตนเอง กระทบ
น้ำกลัวจิ้ง หน้าเหมือนเมดูซ่า ปกรณัมแต่งเติมไฮบริด สัตว์ประหลาด น่าสะพรึง น่าตกตะลึง
เทพเซียนนา เทพแห่งกาลเวลา
เทวดาจะมาไหม? เทวดาต่างดาวจะมาล้างประวัติศาสตร์ใหม่ หรือจะมาแต่งขึ้นใหม่?

แล้วถ้าอูโรโบรอส - จะงูหรือมังกร ก็เลือกเอาสักอย่าง - แล้วถ้าอูโรโบรอสเข้ามาแทรกล่ะ?
วัฏจักร กงกรรมกงเวียนที่เสพกสึนตนเอง ตะวันล่ะ? หมกมุ่นชะมัด

แอร์ไม่หนาวเกิน ได้เวลาข้ามเวลาแล้วละ เอาเวลาฉันไปยังที่อื่น
ปรับเปลี่ยนที่ของฉันในเวลาอื่นอีกแบบ

ต่างชาติ ต่างชาติ ต่างชาติ ฉันกูตัวเอง กูอีโก้ตัวเอง ถูกกาลกลืนกิน ถูกอูโรโบรอสเสพ ถูกเมดู
ซาสะกด
แล้วนางก็ไม่ร้องอีกต่อไป ขอขอบคุณเทวดา Merci โรส ฉันแต่งเรื่องที่ “ฉันกู”

กุ กาล ไกอ้า และจิตรอนแรม

- พักเบรก -

เรื่องเล่ากระแสหลัก : ยูโรปอลังการและไอคอนโรแมนติกเดินทางรอมแรมฝ่าหมอก
เรือลำเบ้อเริ่ม

เรื่องเล่ากระแสรอง : เรือน้อย ไฟล์ทในประเทศ และซากโบราณคดี
ภาพความหลังของยุคเก่าก่อน ยุคแห่งจิตพิงไพร
เสกสรรปั้นแต่งเองช่วยไม่ได้ คอลลาจเอง : มีแต่ซากเต็มไปหมด ไม่ว่าจะ

เรื่องเล่ากระแสหลักหรือรอง ซากปรักหักพังในจิตรกรรมโรแมนติก ซากแห่งสยาม
ในกาลก่อนเก่า
เบลนเข้าด้วยกันลี ร้อยเข้าด้วยกัน จัดการด้วยสิ่งที่มีอยู่ในมือ แล้วจะเห็นโลกของ *Pensée
sauvage* ความทันสมัยออกจะป่าเถื่อน (Merci Lévi-Strauss ทำไมไม่มาสำรวจบ้านเราละ?)

ปล. นักเดินทางหนุ่มกระซิบ (เขาไม่เข้าใจว่าทำไมแยกสองกระแสเรื่องเล่า) ฉันทกระซิบตอบ
พร้อมสำเนียงบ้านๆ (ลองถามดวงอาทิตย์สิ)

กุ กาล ไกอ่า และจิตรอนแรม

- โอริกามิ -

ความทันสมัยจากภายนอกและระบอบเก่าในบ้านเราเอง นิยามเป็นของผู้ซึ่งเชื่อตะวันตก
เดินทางคือรับรู้ : เรามองและถูกมอง การเห็นเป็นการเมือง การมองคืออุดมการณ์
หรือกลับกัน

ฉันประหลาดใจไปมา ว่าสิ่งที่พวกเขาเห็นเห็นพวกเขาหรือเปล่า พวกเขาหาความทันสมัย
หรือมายืนยันความล้าสมัยของตน? ไม่มีวันรู้หรอก พวกเขาจะเปียกปอนเพราะคลื่นเจอร์ช็อค
ไหม? บางกอกในฐานะเวนิสตะวันออก ภาพลักษณ์ อุปถัมภ์
ลูกผสม เศษเสี้ยว ช้ำมวัฒนธรรม ถักทอกาลเวลา กระจัดกระจาย
ผลกระทบแบบแฟรงเก็นสไตน์

กุ : คอลลาจ รื้อสร้าง ไม่เป็นประโยค คำ-คำ วลี-วลี ผสมปนเป แปลงปลอม
หลากมุมมอง ตัวประหลาด สารานุกรม คอลเล็กชัน เพื่อน ร่องรอย ความทรงจำ
ปลอมแปลง encore? Toujours ต่อ-ติด-ปะ-แต่ง-เติม J'en peux plus.
I'm done. การเดินทางไม่มีหยุดแวะ ไปต่อเถอะ *per favore*

ฉันทำโน้ตหาย ต้องกุความทรงจำขึ้นมา

ประเภท : “ระหว่างรอพบหมอ ฉันพับโอริกามิ เรือลำหนึ่ง เรือธรรมดา แต่ยาว – “มันจะข้าม
มหาสมุทรจนถึงคลองที่เวนิสมั้ย” หมอถาม – เลิกไป แคว้งงานกระต่าย ฉันตอบ - พายุคงช่วย -
แล้วเรื่องสุขภาพ? - ออกกำลังกาย ปีนเขา กลืนตัวเอง ลงเรือกระต่าย ย้อนดูเวลาเก่า - ฉัน
ต้องทันสมัย - แต่คุณเป็นต่างชาติ ต่างดาวทุกที่ทุกแห่ง - ไม่ว่าจะที่บ้านฉันหรือเมืองเขา”

เลขคิวมาเป็นคู่ 114, 411

รอนาน แสนจะนาน

กุ กาล ไกอา และจิตรอนแรม

- *Objet a* -

ความเป็นอื่น ความแตกต่าง โขว์สิ่งประหลาด ผู้อื่นนิยามปรารถนาของเรา คือ *objet a* ในภาษาจิตวิเคราะห์ ปรารถนาอยาก رؤ้อยากเห็น อยากรู้อยากเห็นเชิงประจักษ์ ใครจะรู้โดยเห็น หรือก็แค่อยากรู้ ความทันสมัยไม่ได้มาจากการท่องเที่ยวแดนดินถิ่นอื่น มันออกมาขัดเมื่อเห็น เมื่อรู้สึกถึงความแตกต่าง เมื่อช่องว่างถูกย้ำเน้น แล้วความว่างเปล่าก็ไม่อาจเลียง แถมยังอีก เมื่อตะวันดวงเดิมเผยให้เห็นแฝดคู่ ซากโบราณคดีไม่ได้เชื่อมความทรงจำเข้ากับอดีต แต่กับความ เป็นอยู่ปัจจุบัน กับลมหายใจของเรา ทุกอย่างต่างประหลาด แม้แต่กายร่างเรา ความแตกต่างเป็นอื่นอยู่ภายใน ใต้ผิวเปลือก ดั้งเดิม แปรกลืนในสองด้าน โลกเขาไม่เคยอยู่ภายนอก แต่จากที่ของเรา ความแตกต่างเป็นอื่นคล้ายจะเป็น "การกุ" เป็นคำแต่งที่บอกสภาพ *étrangeté* ของเราในทุกแห่งหน คุณจะกำหนดเป็นคนปกติได้ไหมโดยไม่ต้องไปไหนเลย?

ถึงท่านผู้รอนแรมทั้งหลาย

หลังของพวกท่านออกจะขัดกว่าใบหน้า ท่านกำลังมองดูบ้านเมืองเขาในห้วงจิต คำนิ้งของท่านหรืออย่างไร? เสื้อผ้าอาภรณ์ของท่านช่างงามยิ่ง ท่านได้เดินขึ้นเขา หรือยัง? ระหว่างทาง ท่านได้เจอชายคนนั้นไหม ชายผู้รอนแรมจนถึงทะเลหมอก? เขาขึ้นไปตั้งตั้งแต่ปี 1818 ได้กระมัง หรือเขาอาจกระโจนลงสู่พื้นความว่างเปล่า เพื่อไปดูคู่ตะวัน หรือบางทีจากภูผานั้น เขาได้มาถึงสยามไปแล้ว นิรนาม ไร่หน้า เพียงแค่โฉมหน้าแห่งกาลเวลาที่บอกเล่าวันเวลาเก่าก่อนของสยาม

คนแปลกหน้าในประเทศตัวเอง หมายถึงว่าบ้านเมืองคุณ ก็แปลกปลอมต่อคุณนับแต่นั้นหรือ? ต่างเวลา ต่างจิต ต่างการรับรู้
หนาวจิ่ง พระสงฆ์ถัดจากฉันไป โชคดีมีจิ๋วรเหลือองกันหนาว
ผู้คนเจ้าเงาะเสียงดัง ฉันเหนื่อย

กุ กาล ไกอา และจิตรอนแรม

- ไกอา -

คอลลาจ : เกลี้ยความทรงจำ ผสมผสานความทรงจำ ปนเปดละเคล้า
หยาบยิ่มแต่ไม่รู้วันคืน ริโซเคิล ไชเคิล อีกโฉมหนึ่งของกาลละลิตะ
โฉมหน้าแห่งกาลเวลา = คอลลาจ
ตรงข้ามกับ *Rückenfigur* หรือเปล่า? แผลดกัน ตะวันคู่
หรือจะเป็นลูกคู่บุตรคู่ของธรรณี

มารดรแห่งปฐพี ทั้งพระแม่ธรรณีเอเชียและโกอากรีกต่างเป็น *Doppelgänger* : ฉันทุ

ผู้รอนแรมบนยอดเขาคอนันนั้นถูกนิยามแสนจะชาย ตรงกันข้ามกับธรรณีที่เป็น
เพศพระแม่ แม้จะไม่ใช่เทพแต่เขาคอนันก็สูงเทียมตะวัน แม้จะไม่รอนแรม
แต่พระนางก็อยู่ทุกหนแห่ง (คนแปลกหน้า คนแปลกหน้า)
เหนือทะเลหมอกเขาเห็นพื้นดินในหุบเขาหรือเปล่า? หนึ่งในภาพลักษณ์ของธาตุทั้งสี่
พระนางรับรู้ถึงพระพายและอีกสองธาตุหรือเปล่า? จะเป็นไฉนหากผู้รอนแรมเป็น
ชายติดดิน บนผืนธรรณี? แล้วถ้าพระแม่ยืนบนยอดเขาล่ะ?

ฉันทุ : น้ำที่หลากไหลจากใยผมก็จะกลายเป็นทะเลหมอก ชุตของชายรอนแรมก็จะเปื้อนฝุ่น
เขาจะไหวติงโอนเอน พระนางก็จะเพ่งมองตะวันคู่ทะเลหมอกหนา

ข้าแต่ธรรณี โปรดเป็นพยานต่อรูปโฉมของพวกเราที่แปรเปลี่ยน ความทันสมัยที่พวกเขาเข้ามา
ท่านผู้รอนแรมเจ้าข้า โปรดบีบมวยผมเพื่อที่ว่าหมอกจะจางจากไป

ทั้งธรรณีและไกอาคเคยเดินทางรอนแรมไหม?
รอนแรมและตลิ่งตริงตาในฐานะคนแปลกหน้าบนผืนแผ่นดินของตน
ในทุกแห่งที่ ในโลกของเขา ที่บ้านของเรา

Ku, Kala, Gaia, and the Wandering Mind

Sayan Daengklor

Daengklor is an art historian from the Department of Art History, Faculty of Archaeology, Silpakorn University (Bangkok). After his PhD degree from École des Hautes Études en Sciences Sociales (Paris), he pursues his research combining art, literature, and philosophy. His contribution also includes translation from French to Thai.

Ku, Kala, Gaia, and the Wandering Mind

- Ku -

Beginning with the sun. The Sun.
But the Sun, the Two Suns?

The grand paradigm, along with its consequence.
Predictable.

We will travel soon. By boat.
I'm still at the airport, waiting schedule on screen.
The sun is outside. Already.

"ku" (verb) : invent stories, distort, falsify, lie. Supposed to come from K.S.R. Kularb, historical figure who modified texts, stories, histories.

I "ku", so I invent. Ku myself as foreigner, stranger.
Forgive for my language. I ku my language, assume my errors.
Foreigner as I'm, as I ku. Then, do not correct.

I forget: Kularb means also "rose".

The rose who lies that the Sun has its twin. Where will it go? Everywhere, nowhere, in my world or in "their world"? When? When? When?

Ku, Kala, Gaia, and the Wandering Mind

- The Wanderer -
(C.D. Friedrich)

I ku : the guy looks down beneath the fog, cloud, admiring the old image of Bangkok during its transformation. Bangkok blurred into a countryside. Strange observer, with his strange costume. Please turn around so that I see your face. No, stay as you are. I need to falsify your expression. To invent what you see. Let my "ku" continue in this time changing.
Ah ! I see, you are *Rückenfigur*. Face absent. Only back offered.
You wander? Ahead to where? Till Siam. Can you struggle against the fog, the cloud? Can you bear the Sun?

Ku, Kala, Gaia : mythomania, mythology, myth, mask, mystic.
Always telling behind. Blind message.
The face is out, the back faces other faces.
The world becomes theatre since the beginning.
Demythologize our place, let see if you mask fits their world.

Grand narrative and micro narrative. Hostile division. Mixture is better? which one is more ideologically founded? Rhetoric question or naive one?
Where is your place in their world? Don't know. Just trust me. I am foreigner since the sunset. A rosy sun, a sunny rose.

Haiku. I ku
Tentative 1:

*A rosy sunrise
with smile of wanderer
music of the time*

Ku, Kala, Gaia, and the Wandering Mind

– *haiku done* –

My flight is on time. Gate 31. Boarding 8.50 am.

I ku, surrounded by tourists. Where am I?

At the airport or at the "waterport"?

The Sun did not come with the Wanderer at the "waterport". He comes with fog and cloud, waiting for embarkation. He arrives or departs? A royal commoner who goes everywhere. See nowhere.

I hear the voice "... Please watch your step". Repetitive melody.

But the siren announces the departure of the boat. Imminent.

They have to wander, officially. To see the world.

Bring the modernity home. As if the modernization has its first condition: to invent oneself as foreigner.

Foreigners since then.

Foreigners from the land of the two Suns. I ku.

Haiku. I *ku*

Tentative 2:

I ku haiku done

Shame, shy, lie, under the sun

Eclipse of the midst

Ku, Kala, Gaia, and the Wandering Mind

- Kala -

She cries. Maybe too many foreigners. Maybe too much sunshine.
She wants to swallow herself, maybe.
Horrifying. The face looks like Medusa. Hybrid invention of mythology.
Monster. Horrific. Stunning. Deity somehow. Deity of time, Kala.
The Angel will come? The foreign angel will come to destroy History,
or to reinvent it?

What if ouroboros - snake or dragon, choose one, or both - intervenes? The circle that consumes itself. And the Sun? Obsession, obviously.

Air-condition is not too cold. It's time to cross the time. Bringing my time to another place. Modifying my place into another kind of time.
Foreigner, foreigner, foreigner. I ku myself, my ego.
Consumed by Kala, absorbed by ouroboros, petrified by Medusa.
Then she did not cry anymore. Thank you, Angel. Remerciement à la rose. I invent "I ku".

Ku, Kala, Gaia, and the Wandering Mind

- *l'entracte* -

Grand narrative: European splendor and its romantic icon wandering through the fog. Big ship.

Micro narrative: small boat. Domestic flight. And archaeological ruins. Nostalgic pictures of the old time, savage mind. Bricolage obliged. Collage obligé: ruins in everywhere, either grand or micro narrative. Ruins in romantic painting, Siamese ruins of the past.

Blend them, intertwine them, making with what you have in hand, then you will see the world of the *Pensée sauvage*.

Modernity is savage. (Merci Lévi-Strauss. Why didn't you come explore our place?)

PS: The Wanderer whispers: (he doesn't understand why two distinct narratives). I whisper in return with my accent: (Please consult the Sun)

Ku, Kala, Gaia, and the Wandering Mind

- origami -

Modernity from outside and old regime within our place. Definition belongs to who believes the sun. Traveling includes perception: we saw and we were seen. Seeing is politics, looking is ideology. Or vice versa.

I wonder, I wander, if what they see sees them. They come to find modernity or to reaffirm their old modernity? Never known. Were they wet by culture choc? Bangkok as Venice of the East. Image. Metaphor.

Hybridity. Fragment. Cross-culture.

Time weaving. Dispersion. Frankenstein effect.

Ku : collage. Deconstruction. Not a complete sentence. Word-word, phrase-phrase. Heteroclite. Discordance. Multi views. Monsters. Encyclopedia. Collection. Bizarre. Trace. Memory. Falsify, *encore?* Toujours. ต่อ-ติด-ปะ-แต่ง-เต็ม- J'en peux plus. I'm done. The trip has no transit, continue *per favore*.

I lost my notes. Have to ku my memory.

Something like: *"Waiting for medical consult, I do an origami. A boat. A common boat, but long. - "It will cross the ocean till canal of Venice?", asked the doctor - Too small, work of paper, I said. - The storm will help. - And my health? - Do exercises: climb mountain, swallow yourself, embark in a paper boat, behold your old time. - I need to be modern. - But you are stranger, stranger everywhere. - Either in my place or in their world."*

The queue numbers are twin: 114, 411.

Long, quite long waiting.

Ku, Kala, Gaia, and the Wandering Mind

- *Objet a* -

Otherness. Alterity. Freak show.
The other defines our desire.
Objet a, in psychoanalytical language. Desire of curiosity,
visual curiosity. Keen to know by seeing. Or just curiosity.
Modernity doesn't appear when traveling to other land. It's evident
when difference perceived, sensed, when the gap underlined, and the
void unavoidable. Also when the same sun betrays its twin.
The archaeological ruins reconnect memory not with the past, but with
the present existence, our breathe. All is freak, even our body.
Alterity is inside, beneath the skin. Original. Exotic in two ways.
Their world is never situated outside, but from our place. Alterity is
a kind of "ku" ness, word invented, that states our *étrangeté* within
everywhere. Can you normalize yourself without wandering?

Dear wanderers,
your backs seem clearer than your face. What are you looking in their world
within your mind? Your costume is extraordinary. Did you climb the mountain?
On the way, did you meet him, that Wanderer above the sea of fog, he has
climbed since 1818 approximatively? Maybe he jumped already into the void, to
see the two suns. Maybe he arrived at Siam from that mountain. Anonymous.
Without face, only the face of time telling the old days of Siam.

Stranger in your own country. Does it mean your own country
is also strange to you since then? Different time,
different mind, different perception.
It's cold. A monk next to me. Lucky with his saffron cloth
against cold air. People talk loudly. I'm tired.

Ku, Kala, Gaia, and the Wandering Mind

– Gaia –

collage: memory reconciled,
 composite memory,
 confusion, borrow with return uncertain,
 recycle, cycle, another face of Kala so.

Face of time = collage. The opposite of *Rückenfigur*?

Its twin. The two Suns,
the two sons of Dharaṇī, maybe.
As Mother Earth, Asian Dharaṇī and
Greek Gaia are *Doppelgänger*: I ku.

The Wanderer at the top is manly defined. Dharaṇī, by contrast, is the Earth goddess. Not deity, but he seems as high as the sun. Not wanderer, but she is everywhere (stranger. stranger). Above the sea of fog, does he see the ground in the valley? Image of one of the 4 elements, does she sense the air, and the two others? What if the Wanderer is a man on ground? What if Dharaṇī stands on the mountain peak? I ku: the water split from her hair will become a sea of fog, and the costume of the Wanderer will get dust. He will be unstable, destabilized. She will contemplate the two suns through the massive fog.

O Earth, witness their metamorphosis, otherwise their modernization.
O Wanderer, twist your hair so that the fog dissipates.

Did they ever wander, Dharaṇī and Gaia?
Wandering and wondering as foreigners on their own grounds.
Everywhere, in their world, our place.

ถัก โลกทอแผ่นดิน (ฉบับสองภาษา) จัดทำขึ้นเนื่องในวาระที่
ผลงานศิลปะจัดวางภาพเคลื่อนไหว ถัก โลกทอแผ่นดิน ได้จัดแสดงเป็นปฐมทัศน์ในประเทศไทย
ในเทศกาลศิลปะร่วมสมัยนานาชาติ บางกอก อาร์ต เบียนนาเล่ 2567 : รักษาภษา
ณ พระที่นั่งศิวโมกชพิมาน พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พระนคร
24 ตุลาคม 2567 - 25 กุมภาพันธ์ 2568

Our Place in Their World (bilingual edition) is published on the occasion of
Thailand's premiere of Our Place in Their World
in Bangkok Art Biennale 2024 : Nurture Gaia
at Siwamokhaphiman Hall, National Museum, Bangkok,
24 October 2024 - 25 February 2025.

©2024 Bangkok Art Biennale Foundation & the artists. All rights reserved.
For additional copyrights, see text and image captions.

Bangkok
Art
Biennale

Nurture
Gaia